

PRÍLOHA A

STRATÉGIA POMOCI Z KOHÉZNEHO FONDU PRE SEKTOR ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA: 2000-2006

1. Právne východiská

- Článok 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva v znení Amsterdamskej zmluvy ustanovuje, že úlohou spoločenstva je podporovať harmonický, vyvážený a udržateľný rozvoj ekonomických aktivít a vysoký stupeň ochrany a zvyšovanie kvality životného prostredia. Článok 6 ustanovuje povinnosť začleniť požiadavky na ochranu životného prostredia do ostatných politík spoločenstva s cieľom podporiť trvalo udržateľný rozvoj. Článok 130r bol nahradený článkom 174, podľa ktorého projekty financované z Kohézneho fondu majú pomôcť dosiahnuť environmentálne ciele stanovené v súlade so zámermi Piateho programu spoločenstva zameraného na politiku a aktivity v oblasti životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja.
- Ciele stanovené v článku 3 revidovaného nariadenia o Kohéznom fonde.

2. Usmernenia komisie týkajúce sa budúceho programovania

V období 2000-2006 sa pomoc z Kohézneho fondu musí poskytovať v kontexte programovania, ktoré pokrýva celé toto obdobie, aby sa mohol klásť väčší dôraz na *dimenziu spoločenstva* a zároveň prihliadať na hlavné aspekty environmentálnej politiky a zabezpečiť jej vyššiu finančnú efektívnosť.

Budúca stratégia Kohézneho fondu bola vymedzená s prihliadnutím na tieto aspekty:

- prezentácia projektov s využitím sektorového a územného prístupu k životnému prostrediu, v členení na zberné oblasti v prípade projektov týkajúcich sa dodávok vody a v členení na regióny v prípade projektov týkajúcich sa odpadových vôd a hospodárenia s odpadom;
- venovanie pozornosti zásade „znečisťovateľ platí“;
- rozhodnutie o miere financovania, ktoré zohľadňuje potrebu súladu medzi systémom vyrubovania poplatkov a uvedenou zásadou, najmä pokiaľ ide o názor, že environmentálne náklady by mali znášať tí, čo spôsobujú znečistenie;
- zlepšovanie partnerstva medzi verejným a súkromným sektorom a systematické úsilie o zabezpečenie čo najvýraznejšieho multiplikačného efektu pomoci spoločenstva, povzbudzovanie účasti majiteľov koncesií a ďalších foriem účasti;
- rešpektovanie potreby zoskupovať projekty financované z Kohézneho fondu podľa kritérií zaradovania do skupín, ktoré ustanovuje nová príloha II k nariadeniu o Kohéznom fonde.

3. Priority Kohézneho fondu

Priority z rokov 1994-99 zdôvodňuje potreba doviest' do konca pomoc, ktorá sa začala poskytovať počas uvedeného obdobia, a skonsolidovať dosiahnuté výsledky v oblasti životného prostredia, najmä v najhustejšie obývaných oblastiach. Dôraz sa bude klásť na financovanie veľkých projektov.

Táto stratégia by mala vyústiť do kvantifikácie všeobecných cieľov pre jednotlivé členské štáty podľa týchto sektorových priorít:

- zabezpečenie pitnej vody: prioritne sa bude sledovať súlad s rámcovou smernicou o vode. Pomoc sa bude zameriavať na zabezpečenie primeraných dodávok pitnej vody pre veľké, husto obývané sídla a na zvýšenie kvality vody dodávanej spotrebiteľom.

Všetky investície do dodávky vody by mal sprevádzať konkrétny akčný plán zameraný na zníženie strát z vodovodných rozvodných systémov na optimálnu mieru tak, aby sa zabezpečilo efektívne fungovanie tohto systému.

Kohézny fond sa prioritne využije na tú časť týchto systémov, ktorá sa týka infraštruktúry.

- kanalizácie a čistiarne vôd: prioritou bude zabezpečenie súladu so smernicou o čistení odpadových vôd (91/271/ES), ktorá sa týka odvádzania, čistenia a vypúšťania mestských odpadových vôd takto:

- prioritna na rok 1998: citlivé oblasti;
- prioritna na rok 2000: veľké mestské oblasti s počtom obyvateľov vyšším ako 15 000;
- prioritna na rok 2005: menšie mestské oblasti s počtom obyvateľov medzi 2000 a 10 000.

Túto infraštruktúru by mal sprevádzať plán riadenia, ktorý jednoznačne vymedzuje finančné prostriedky na zabezpečenie investičných akcií a ich ďalšie využívanie.

- Hospodárenie s pevným mestským, priemyselným a nebezpečným odpadom a s nemocničným odpadom: prioritou budú projekty pevného mestského odpadu, ktoré sú súčasťou plánov odpadového hospodárstva na celom území štátu v súlade s rámcovou smernicou o odpadoch, nebezpečných odpadoch, atď.

Financovaním projektov v tomto sektore sa podporí znižovanie, znovuspracovanie, využitie a konečná likvidácia odpadov v súlade so smernicami.

Výber projektov na financovanie sa bude zakladať na týchto zásadách:

- kompletizácia cyklu pomoci a opatrení, ktoré ešte chýbajú v existujúcich systémoch a sú potrebné na zabezpečenie súladu so smernicami;
- projekty alebo skupiny projektov navrhnuté na financovanie z Kohézneho fondu budú súčasťou integrovaných operačných systémov;
- musí sa zabezpečiť ekonomická efektívnosť investícií; osobitne je potrebné zabezpečiť, aby poplatky pokryli prevádzkové náklady;
- vodohospodárske projekty musia byť prepojené na plány pre jednotlivé zberné oblasti s prihliadnutím na kvantitatívne aj kvalitatívne aspekty, najmä na vodohospodársku bilanciu v týchto oblastiach a otázky dodávky vody;
- pokiaľ ide o vodné hospodárstvo, na medzinárodných zberných územiach Iberského polostrova sa prioritou bude venovať projektom, ktorých cezhraničný dopad je v súlade s prioritami spoločenstva. Pre každé zberné územie treba stanoviť ciele. Vo väčšej

miere než v minulosti by sa mala využívať možnosť vypracúvania štúdií a poskytovania technickej pomoci, ktorú ponúka nariadenie o Kohéznom fonde.

4. Sektorové plány

Členské štáty by mali vypracovať regionálne aj národné plány pre jednotlivé sektory pomoci v oblasti životného prostredia, vrátane Referenčného rámca pre projekty navrhované v rámci Kohézneho fondu.

Vo všetkých troch prioritných sektoroch sa bude zabezpečovať koordinácia s Európskym fondom regionálneho rozvoja (ERDF) v kontexte implementácie týchto plánov a viacročného programovania ERDF.

Členské štáty identifikujú potreby, stanovujú výšku požadovaných investícií a určujú investície, na ktoré by mohli získať pomoc z Kohézneho fondu a/alebo z ERDF.

Projekty by sa mali predkladať ako integrované systémy, ktoré sú v súlade s pomocou navrhovanou prostredníctvom Rámca podpory spoločenstva (Community Support Framework - CSF), operačných programov (Operational Programmes - OP) a jednotných programovacích dokumentov (Single Programming Documents - SPD) Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF).

5. Komplementárnosť s ERDF

Lepšia prepojenosť jednotlivých fondov sa zabezpečí pomocou týchto opatrení:

- Stratégia a zásady Kohézneho fondu sa pripravujú v koordinácii s ERDF a sektorovými Generálnymi riaditeľstvami (DG) (DG Životné prostredie a DG Doprava), aby sa zlepšila koordinácia sektorových politík (doprava a životné prostredie) na celoštátnej úrovni s cieľom podporiť regionálny rozvoj;
- zavedenie jednoznačnejších koordinačných mechanizmov na kontrolu projektov a skupín projektov financovaných z jednotlivých fondov, ako aj mechanizmov del'by úloh;
- stanovenie cieľov a jednotných ukazovateľov pre všetky fondy s cieľom uľahčiť monitorovanie a hodnotenie *ex post*;
- fungovanie monitorovacích výborov sa zlepšuje prostredníctvom stretnutí zameraných na kvalitatívne aspekty z hľadiska plnenia celoštátnych a územných sektorových cieľov. Ďalej sa bude podporovať účasť orgánov zodpovedných za implementáciu.